

Högskolan i Skövde
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Annika Vanje
08-563 08587
Annika.vanje@hsv.se
BESLUT

2008-12-02
Reg.nr 643-3271-08

Uppföljning av ifrågasättandet av rätten att utfärda specialistsjuksköterskeexamen vid Högskolan i Skövde

Högskoleverket återkallar rätten att utfärda specialistsjuksköterskeexamen vid Högskolan i Skövde.

Ärendet

Vid utvärderingen av specialistsjuksköterskeutbildningen år 2006 (Högskoleverkets rapport 2007:23R) ifrågasatte Högskoleverket rätten att utfärda specialistsjuksköterskeexamen vid Högskolan i Skövde. Ifrågasättandet grundade sig på att kvaliteten i utbildningens förutsättningar, genomförande, resultat och verksamhetsförlagda del bedömdes otillfredsställande. Högskolan i Skövde fick därefter ett år på sig att åtgärda bristerna. För uppföljningen av ifrågasättandet av specialistsjuksköterskeexamen utsåg Högskoleverket följande sakkunniga: professor Ingegerd Fagerberg (ordförande), docent Anna Ehrenberg, professor Stefan Lindgren och universitetslektor Helle Wijk. Högskolan i Skövde inkom i april månad år 2008 med en redogörelse av de åtgärder som vidtagits. Underlag för bedömningen har varit ovanstående skriftliga redogörelse samt platsbesök. De sakkunnigas yttrande bifogas.

Bedömning

Bedömningen har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de rekommendationer som Högskoleverket gav i utvärderingen år 2006. De sakkunnigas bedömning är att kvaliteten i utbildningens förutsättningar, genomförande och resultat är otillfredsställande. Högskoleverket instämmer i denna bedömning. Högskoleverket anser därmed att kvalitetskraven för att ge specialistsjuksköterskeexamen inte är uppfyllda och att det därför inte längre finns förutsättningar att utfärda specialistsjuksköterskeexamen vid Högskolan i Skövde.

Beslut

Högskoleverket återkallar rätten att utfärda specialistsjuksköterskeexamen vid Högskolan i Skövde.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Anders Flodström efter föredragning av utredaren Annika Vänje i närvaro av huvudsekreteraren Lena Adamson, informationschefen Eva Ferndahl och avdelningschefen Clas-Uno Frykholm.

Anders Flodström

Annika Vänje

Kopia till:
Utbildningsdepartementet
De sakkunniga

Sakkunnigas yttrande

I utvärderingen av grundutbildningar i medicin och vård (Högskoleverkets rapport 2007:23R del 2) år 2006 bedömdes utbildningens kvalitet vara otillfredsställande vad gällde förutsättningar, genomförande och resultat. Högskolan i Skövde bedriver specialistsjuksköterskeutbildning med inriktningar mot hälso- och sjukvård för barn och ungdomar samt distriktssköterska.

I utvärderingen rekommenderades Högskolan i Skövde att

- rekrytera fler disputerade lärare och skapa förutsättningar för kompetenshöjning hos lärarstaben för att möjliggöra specialistsjuksköterskeexamen på avancerad nivå,
- införa fördjupningsarbeten,
- se över utbildningen beträffande ämnesdjup och progression i både teori och klinik,
- se över antagningskraven,
- utveckla kliniska examinationer samt
- verka för att höja den vetenskapliga kompetensen bland specialistsjuksköterskor som är handledare till lägst magisterexamensnivå.

Vidtagna åtgärder

Antagningskraven har ändrats till sjuksköterskeexamen om 180 högskolepoäng och kandidatexamen, svensk sjuksköterskelegitimation samt minst ett års yrkeserfarenhet som sjuksköterska.

En disputerad lärare har rekryterats till respektive specialistinriktning. Därutöver genomför universitetsadjunkter magisterutbildning alternativt forskarutbildning. Utbildningens ämnesföreträdare, programansvarig och examinatorer är samtliga disputerade, dock är en majoritet av dem till yrket barnmorskor utan ämnesspecifik kompetens för respektive specialistinriktning. Detta innebär en problematisk situation där studenterna får svårigheter med att identifiera sig med den kommande yrkesrollen.

Vid specialistinriktningen mot hälso- och sjukvård för barn och ungdomar finns nio lärare med specialistutbildning, varav två är barnsjuksköterskor och fem är barnmorskor. Samtliga är disputerade och en av dessa är docent. Den enda universitetslektor som har specialistsjuksköterskeexamen inom barn och ungdom, har 60 procents undervisningstid i utbildningen och saknar större lärarerfarenhet, vilket utgör en sårbar situation.

Vid specialistinriktningen mot distriktssköterska finns elva lärare med specialistsjuksköterskeutbildning, varav tre är distriktssköterskor, fem är barnmorskor och tre är barnsjuksköterskor. Av dessa är en disputerad, en magister och en kandidat. Den enda universitetslektor som har specialistsjuksköterskeutbildning inom distriktsvård är programansvarig. Denna

saknar dock aktuell akademisk erfarenhet och har endast 40 procent i undervisningstid. Tre av universitetsadjunkterna i utbildningen är doktorander varav en har distriktssköterskeutbildning. En av adjunkterna, med en undervisningstid som omfattar en heltid, har distriktssköterskeexamen och magisterexamen. Den samlade bedömningen är att lärarkapaciteten och lärarkompetensen är svag och sårbar. Den rekommenderade åtgärden att förstärka lärarkompetensen med adekvat ämnesbehörighet är inte genomförd.

Självständiga arbeten om 7,5 alternativt 15 högskolepoäng på avancerad nivå har införts i utbildningen. För de studenter som väljer att genomföra examensarbete om 7,5 högskolepoäng planeras endast en valbar kurs. Denna har temat amning – föräldra – barninteraktion vilket är en alltför snäv inriktning i förhållande till utbildningens specialiteter barn och ungdom samt distriktssköterska. Studenter som önskar att läsa andra kurser inom ramen för det självständiga arbetet rekommenderas av lärosätet att söka sig till andra lärosäten. Utbudet av kurser i denna fas av utbildningen bedöms därmed alldeles för magert.

En gemensam beskrivning av ämnet och dess progression från grund- till avancerad nivå har tagits fram och ligger till grund för utbildnings- och kursplaner samt studiehandledningar. Dessa dokument gäller från och med höstterminen år 2008. Studenter från båda specialistinriktningarna samt barnmorskeprogrammet inleder sina utbildningar med en gemensam kurs, Hälsofrämjande omvårdnad bland barn och ungdomar omfattande 15 högskolepoäng. Progressionen i huvudområdet sker därefter inom respektive specialistinriktning och avslutas med ett självständigt arbete.

Inom ramen för specialistinriktningarna finns obligatoriska kurser i medicin som ges på avancerad nivå. Detta är olyckligt då antagningskraven inte förutsätter den medicinska kunskap som krävs för att studera ämnet på denna nivå.

Strukturerade kliniska examinationer med Objective Structured Clinical Examination planeras men är ännu ej genomförda. Metoden innebär att studenter examineras utifrån iscensatta vårdssituationer. Dock har de universitetslektorer som ska vara examinatore inte utbildats i metoden.

Idag är den akademiska kompetensnivån hos handledande sjuksköterskor i specialistutbildningen ej tillräckligt hög. I samverkan och genom avtal med länssjukvård, primärvård och Skaraborgs kommunförbund har en satsning på kompetensutveckling initierats. Denna satsning innebär att lärosätet, för handledande specialistsjuksköterskor i huvudområdet, erbjuder kurser i vetenskaplig teori och metod om 15 högskolepoäng på avancerad nivå. Enligt avtal ska vårdverksamheten avsätta resurser för handledarnas fortbildning. Vidare finns en handledarmodell med huvud- respektive bashandledare knuten till avtalet med landstinget. Den rekommenderade åtgärden att verka för att höja den vetenskapliga kompetensen bland specialistsjuksköterskor som är handledare till lägst magisterexamensnivå bedöms som påbörjad men ännu ej helt genomförd. Ur ett nationellt perspektiv är nivån dock acceptabel om lärosätet och

verksamheternas företrädare fortsätter att samverka kring den akademiska nivån hos handledare.

Slutsatser

Högskolan i Skövde har påbörjat arbetet med att åtgärda den kritik som gavs vid Högskoleverkets utvärdering. Det finns dock fortfarande stora svagheter i utformning och genomförande. Kvaliteten i specialistsjuksköterskeutbildningen med inriktningarna mot hälso- och sjukvård för barn och ungdomar samt distriktssköterska bedöms som otillfredsställande när det gäller förutsättningar, genomförande och resultat.